

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/273/2019
Identifikačné číslo spisu:	3116213953
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:3116213953.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. P., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Martinom Bartkom a JUDr. Silviou Bartkovou, advokátmi v Trenčíne, Piaristická 6667, proti žalovanému U. P. bývajúcemu v T., zastúpenému JUDr. Pavlom Babiakom, advokátom v Prievidzi, Gustáva Švéniho 6, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 19 Pc 4/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. augusta 2018 sp.zn. 27 CoP 28/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. novembra 2017 č.k. 19 Pc 4/2016-95 rozhodol, že bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu vysporadúva tak, že do výlučného vlastníctva žalovaného sa prikazujú nehnuteľnosti bližšie označené vo výroku rozsudku (výrok I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyporiadanie podielov sumu 46.404,42 eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.) a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 27. novembra 2017. Žalovaný sa tohto pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že vypovedal plnú moc svojmu právnomu zástupcovi a hľadá si nového. Predmetné ospravedlnenie doručil súdu v deň pojednávania. Žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania súd nevyhovel a vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, pretože žalovaným uvedený dôvod neúčasti na pojednávaní spolu so žiadosťou o odročenie pojednávania nepovažoval za tak dôležitý, aby z tohto dôvodu pojednávanie odročil.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 28. augusta 2018 sp.zn. 27 CoP 28/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolaciu námietku žalovaného, že súd prvej

inštancie mu uprel právo na spravodlivý proces, keď vo veci konal a rozhodol bez jeho prítomnosti na pojednávaní, vyhodnotil ako nedôvodnú. Dôvodil, že žalovaný nepreukázal existenciu žiadnych objektívnych skutočností, ktoré by mu bránili v tom, aby po riadne a včas doručenom predvolaní na pojednávanie pristúpil k zmene právneho zástupcu a neurobil tak až v deň pojednávania. Ak teda súd prvej inštancie vo veci rozhodol v neprítomnosti žalovaného, jeho postup bol v súlade so zákonom. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp.zn. 1 Obdo 19/2014, v ktorom najvyšší súd zaujal stanovisko ku klasickému obštrukčnému dôvodu, ktorý sa bežne zneužíva ako dôvod na odročenie pojednávania - odvolanie splnomocnenia udeleného advokátovi krátko pred pojednávaním a hľadanie si nového.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové konanie. Dovolanie podal podľa § 420 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Tvrdil, že neakceptovaním jeho žiadosti o odročenie pojednávania bol porušený ústavnoprávny základ práva na spravodlivý proces, Listina základných práv a slobôd č. 23/1991 Zb. a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení jeho protokolov č. 209/1992 Zb. Uviedol, že v danom konaní nebol ani raz vypočutý a súd rozhodol iba „od stola“. Namietal, že odvolací súd sa porušením jeho základného práva na spravodlivý proces vôbec nezaoberal.

4. Žalobkyňa navrhla dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

9. V danom prípade žalovaný podal dovolanie z dôvodu procesnej vady zmätočnosti konania podľa § 420 CSP. Vzhľadom na obsah podaného dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) posudzoval dovolací súd jeho prípustnosť podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Žalovaný tvrdí, že k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces došlo tým, že súd prvej inštancie

konala a rozhodol vo veci na pojednávaní 27. novembra 2017 bez jeho prítomnosti napriek tomu, že svoju neúčast' na pojednávaní v deň jeho konania ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania, pričom odvolací súd sa s týmto postupom stotožnil.

12. V zmysle § 183 ods. 1 CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

13. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom relevantným v zmysle § 183 ods. 1 CSP spravidla vtedy, ak strane bráni zúčastniť sa na pojednávaní taká okolnosť, ktorá je podstatná (z hľadiska možnosti uskutočniť pojednávanie), nepredvídateľná (v tom zmysle, že strana nemohla vedieť, že nastane) a ospravedlniteľná (strana urobila všetko pre to, aby sa súdom nariadené pojednávanie mohlo uskutočniť v jej prítomnosti, z objektívnych dôvodov sa jej to ale nepodarilo).

14. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 27. novembra 2017 v neprítomnosti žalovaného, ktorý bol na toto pojednávanie riadne predvolaný prostredníctvom jeho vtedajšieho právneho zástupcu. Žalovaný v deň pojednávania osobne do podateľne súdu prvej inštancie doručil ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní. Túto žiadosť odôvodnil vypovedaním plnej moci vtedajšiemu právnemu zástupcovi v celom rozsahu a hľadaním si nového právneho zástupcu, pričom trval na účasti na pojednávaní za prítomnosti svojho nového právneho zástupcu. K vypovedaniu plnej moci vtedajšiemu právnemu zástupcovi došlo písomným podaním z 27. novembra 2017, t.j. v deň pojednávania. Žalovaný vo výpovedi plnej moci požiadal právneho zástupcu, aby odo dňa doručenia tejto výpovede, vrátane 27. novembra 2017, nevykonával za neho žiadne ďalšie právne kroky. Súd prvej inštancie 27. novembra 2017 telefonicky upovedomil žalovaného, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania nemieni vyhovieť (§ 183 ods. 4 CSP), nakoľko dôvod, pre ktorý žalovaný žiadal odročiť pojednávanie, nevyhodnotil ako dôležitý, ale skôr účelový.

15. Dovolací súd má s poukazom na uvedené časové súvislosti za to, že žalovaný o pojednávaní nariadenom na 27. novembra 2017 vedel s dostatočným predstihom a bolo na ňom, aby do uskutočnenia pojednávania udelil splnomocnenie na zastupovanie inému právemu zástupcovi, ktorý by mal dostatok času riadne sa na toto pojednávanie pripraviť. Žalovaný nepreukázal existenciu objektívnych skutočností brániacich mu zvoliť si právneho zástupcu v primeranej lehote po riadnom doručení predvolania na pojednávanie. Dôvod, že žalovaný si hľadá nového právneho zástupcu a trvá na účasti na pojednávaní za jeho prítomnosti, čo oznámil súdu až v deň konania pojednávania, nie je možné akceptovať ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania v zmysle § 183 ods. 1 CSP. V tejto súvislosti zároveň nie je možné vylúčiť, že predmetná žiadosť bola zo strany žalovaného podaná za účelom, ktorý sa ňou nemá sledovať.

16. Dovolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie v danej veci postupoval v súlade so zákonom (§ 183 ods. 1, 4 CSP), ak pojednávanie nariadené na 27. novembra 2017 neodročil. Postupom súdu, ktorý sa neprieči zákonu, preto nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Námetka žalovaného, že namietaným postupom odvolacieho súdu (v spojení s postupom súdu prvej inštancie), došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, je preto neopodstatnená.

17. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie podané z dôvodu procesnej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP nie je procesne prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. O náhrade trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

19. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.